

Mahjas Weefis

Ar pašā wifufchēlīga augļa Keisara wehleshanu.

26. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedēlu.

Maksa ar peesūstīšanā par pašī:
Ar Weelīsumu: par gabu 2 r. 35 l.
Ar Weelīsumu: par gabu 1 " 60 "
Ar Weelīsumu: par 1/2 gabu 1 " 25 "
Ar Weelīsumu: par 1/2 gabu " 85 "

Maksa ar peesūstīšanās Rīgā:
Ar Weelīsumu: par gabu 1 r. 75 l.
Ar Weelīsumu: par gabu 1 " " "
Ar Weelīsumu: par 1/2 gabu " 90 "
Ar Weelīsumu: par 1/2 gabu " 55 "

Mahjas Weefis teel īstās seftdeenānā
no pīstī, 10 sahtot.

Maksa par flūdīnāšanā:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-
rīndu, jeb to weetu, lo tabda rīnda cenem,
maksa 8 lap.

Rebalīja un ešpēdīja Rīgā,
Grafī Plates bīlīšu- un grahmatu-
tātawā un bīrtu-lectūwē pēe Pēhīra
bāsnīzās.

Abdītōjs. Jaunatāhs sīnās. Telegrāfa sīnās. Sētschēmēs sīnās; Keisaru jānabīšānā Dānījā. Jī Sūntāschēm. Nāwu sūwētki Rūbenē. Pēhījs. Kurīemē. Ašānīfīnānā. Bulgārijā. Pāgīmūfīši tūgī. — Lāwēschū
No Sānkānās. Lēepajā. Rēhwēle. Sōmījā. Pēterburgā. Bōdōlījā. Bātū. — Ašrēmēs sīnās: Frānījā. Aūstrijā. — Pērtīkumā: Jī sādīšās sēlōtājā bīlīwēs. Lābām grī-
jantās tūgēschānā. Rādēs drūfīzīnās par lāntu un tāntās dīschēmān. Sīrēlīšs tā tāntā pārtēgīs. Pēschēmīgīs tēschēmēs. —
ētājām ir ēgūfī ēschēpējām. Grāudī un sēedī.

Jannatāhs sīnās.

Hipotēku beedribā par rewīdēntēm ēzēlī
līdīschīnīgē rewīdēntī: adwōkātš Tōnagel, bā-
rons Mēngden un grahmatu-wēdējs Pēhn. —
„Rīg. Rīgā“ īsīnājūse, tā pēe sapaļzēs wādōnā
zēlīschānās adwōkātš Tōnagelš dabūjīs 352 un
adwōkātš Kālnīnīsch 146 bālsīs.

Pēterburgā, 1. Sēptēmbri. Pēe sēhāhs dēe-
nās II. 50% pēhmījū aīschēmūmā 31. īslo-
schānās wīnēstī frīta us sēhābdāhm bīkēschēm:
200,000 rbl. us Rr. 8414 32.
75,000 " " Rr. 17003 10.
40,000 " " Rr. 9333 38.
25,000 " " Rr. 10564 14.

3 wīnēstī ā 10,000 rbl. us Rr. Rr. 5944
11, 19113 37, 12285 34.
5 wīnēstī ā 8000 rbl. us Rr. Rr. 8461
1, 9810 37, 2915 30, 5613 9, 18967 7.
8 wīnēstī ā 5000 rbl. us Rr. Rr. 1956
33, 13471 24, 2710 37, 4437 40, 18994
5, 19280 3, 5708 9, 16065 16.

20 wīnēstī ā 1000 rbl. us Rr. Rr. 4653
24, 2261 32, 2570 8, 7554 38, 17906
31, 5227 10, 8370 47, 7745 16, 3608
20, 15262 37, 14865 12, 12282 50,
8515 23, 16743 14, 5109 10, 19877 24,
3121 36, 1737 14, 5551 16, 12098 12.

Mājōri. „Rīschī Wēstnīkā“ Dr. Sāwīgkīs
īsfākā sēchēenās īsmēlēschānās pōlīzījās pēsch-
nēekā wēetnēekām, J. Stānkēwīsch tūngām, fāwu
pātēzībū par kāhdās sādīfībās pēnāhīschānū.
Sādīfībā notīkās tā: 20. Augūstā mīnētāis
tūngs (Dr. Sāwīgkīs) ar fāwu brāhli nōgāhī
jūbrā pēschēes. Nōgērbūschēes wīnī fāwās
drēhbes, nāudu un grēdsēnūs atstāhījā bāhdēs-
būhdīnā, tad būhdīnās durwīs aīslēhgūfīchi, at-
slēhgu pānēhmā līhdīsā.

Kād wīnī pēhī kāhdāhm mīnētēm nō pēdē-
schānās jūbrā atpākāt nāhījā, tad wīnī fāwu
būhdīnū atrādā wātām, īf kūrās pā to sārpu
bījā īsnēmās wīnā drēhbes, tā ari nāudas tā-
schā ar 200 rubtēm un dīwī dāhrgī grēdsēnī.
Pēhī ēerādūmā wīnī par sēchō sādīfībū dārijā
pōlīzījāi sīnāmū, māf zēredāmī, tā sāgtāhs lē-
tās atpākāt dabūhē, bet tā wīnī bījā pāh-
rēgīgtī, kād wīnī 26. Augūstā lēlu dātū nāudas

un abos sāgtos grēdsēnūs nō pōlīzījās atpākāt
dabūjā. Pōlīzījāi bījā īsdēwēes sāgtūs tōkā
dabūht.

Kursēmē. „Kurs. gub. awīschē“ īsflūdīnātš,
kā us pāstā dēpartāmētā nōsājījūmū Glējā, Am-
burgā, Sēnōrōs un Upēs mīschā (Bāchhof),
nō 1. Sēptēmbra sē. g. sādīt, atklāhtās pāstā
stānījās, kur pēnēmēs un īsdēs wīfādū kōr-
spondēnī. Pēnēmēschānā un īsdōschānā, tā ari
pāstā mārkū, sēhtēmpel-kūwērtū un blānkētū pāh-
dōschānā notīkās tātrū dēnū, īsnēmōt tīkai pīrme
Pēelēdēnās sūwētkū dēnū, nō pīstī. 8 rībtā līhdī
2 pēhī pūsdēnās un nō 5 līhdīs 7 wākārā.

Līhgūms ar Rīhnu Rūldīschās jāntājūmā dēht
īr tagād nōdrūtātš „Wald. Wēstnēfī“. Pēhī
schā līhgūmā, Kreewu pāwālsnēekī ēemāntō Rīh-
nās rōbēschās dāschādās tīrdsnēezībās tēschībās,
un wāldībā dabūhn 9 mīlj. rubtū un patur
dātū nō Jī apgābālā; lēlākō dātū nō sēchā
apgābālā turpētī, kāš mēerā apdrōschībās dēht
us kāhdū lāikū nō Kreewu kārā spēhka bījā
ēenēmētš, Kreewījā atdōd Rīhnāi atpākāt.

Plojā, tā „Nōw. Brēm.“ sīnō, nēfēn nō-
fīzīs fēwīschēks duēls. Kād nōnāhījā tānī wēetā,
kur duēlīm bīj notīkt, wēenās partījās sēkūdāntš
līkā pēschēchā, īslīhdīnātēes. Apwānōtāis fāh-
tūmā nō tam nēfō nēgrībējā sīnāht, bet wēhlātū
pēnēhmā pēschēschlīkūmū, ar tō nōsājījūmū, tā
pētīnēekām Mlāwās sēlōlāi par lābū jā-ēemākā
3000 rubtī. Tās ar tō bīj mēerā, un abī
pētīnēekī tā drāugī atkāl atgrēesāhs māhījās,
kāhdī wēenūmēhī jāw bīj bījūfīchi.

Pēskāwā. Nō tūrēenās rāktā tā: Pēe mūms
wēhl lāikš māf tō pēnēhmīs rūdēnā īsflātū,
wēhl wīfur kōkēm īr fāwās lāpās, plāwāhm
fāwī sālūmī. Bēdsāmāhs 2 nēdēlās ar fāwu
jāukū lāikū rāschōjūmū ēiwāhīschānū pāwēzīnājā.
Sēchī rūdēnā rāschōjūmī īr jāur jāurīm nēmōt
lābākī nēkā pēhīnā gādā, tīkai rūdī un sēenš
nāw tīf lābī. Pēhīn lābībā bījā nō-āugūse,
tāpēhī lādīm sēemā bījā trūhklūms jāzēsch,
wāfārā grūhtī pēemēlētēem Pēskāwēekēm bījā
wēhl jāpāhīzēsch Sībīrījās mēhīš. Sēchī sēhīrgā
dēschān lēlu pōstū pāstrāhdājā. Nō 1482 fā-
flīmūschēm sīrēem frītā 784 un pālīkā wēfālī
698; nō 300 fāflīmūschēm lēlōpēm frītā
173 un īswēfēlōjāhs 127; nō 34 māfōpēm

frītā 25 un pālīkā pēe dīshwībās tīkai 9. Bījā
kātīrādā sīnā grūhtī lāikī jāpāhīzēsch, bet nū
atkāl jāutrāks gārš ar lābākāhm zērībāhm mūfšū
apgābālā lādīs pāhīnēmīs.

Sēhēlāht wēhl wārām pāfēnēgt sēhābdū sīnū:
Jāw kāhdās dēenās īr sēchēenās pōlīzījā kāh-
jās, lāi wārētū fāgūhīstī tōs nōsēedsnēekūs,
kūrī apsāgūfīchi tūrēenās bāsnīzū. Līhdīs 29.
Augūstām wēhl nēbījā pōlīzījāi īsdēwēes, nō-
sēedsnēekēm pēhdās pēdīstī.

Egīptē. Bēdsāmā lāikā bījā Egīptē īsch-
lūschēes nēmēerī, kāš kātīrā brībdī wār nō jāunā
īszēkēes. Egīptēs wāldībā jāntāhm wāldībāhm
sīnōjūse, tā sēchīm brīhīschām Egīptē dīshwōdāmū
Eīropēschū drōschībā nē-ēfōt apdrāudētā; bet
kād kāhdā Eīropās wālsīs fāwūs kārā-pūlkūs us
Egīptī sūbtītū, tad wīnā (Egīptēs wāldībā)
wāirs nēwārōt gālwoť par tur dīshwōdāmū Eī-
ropēschū drōschībū.

Amerīkā. Pērsīdētām Gārflēdām ēfōt drūf-
zīn plāusēchī fākāitējūfīchi, bet drīhī būhs īs-
wēfēlōtī.

Us Gārflēdā sēpēkāmū Gītō īr sēchāwīs
kāhdēs untrōfīzēerīs Māfōns, kāš pēe Gītō us
wāktī stāhwejā. Lōdē tīkai drūfzīn sīhīpōjā
Gītō gālwu un tad ēschēhījā sēenā. Māfōns
tīkā zēetī fānēmīs.

Mīschīgānā, kāhdā nō fābēdrōtāhm brīhw-
wālsīm, dēgā mēschī, jāur tō lēlās brēschmās nō-
tīkūschās. Līhdīs sēchīm īr wāirāt nēkā 200
zīlwēkū līhī atrāstī. 1500 fāmīlījās, pāwīfām
kāhdās 10,000 dwehšēes, īr pālīkūfīchi bēf māi-
sēs un pājūmtā.

Telegrāfa sīnās.

Bīhne, 2. Sēptēmbri. Jī Bīhnēs atnāklūse
us Bērlīnī sēchāhdā sīnā: Jīgāhījūschā sūwētdēenā
pēe kēisārīskās māltītēs Mīskōltīschā Aūstrijās
kēisārš Frānīšīs Jōfēsūs usdēhīrā wēfēlībās Kree-
wījās Kēisārām wīnā wāhīrdā dēenā, fāzīdāmš:
„Mēhš sēchōdēen sīwīnām mānā tēzāmā drāugā,
Kreewījās Kēisārā, wāhīrdā dēenū. Es tūf-
schōjū fāwu glāhī us wīnā lābklāhīschānōs un
pīlīgū wēfēlībū.“ Aūstrijās kēisārš sēchōs
wāhīrdūs fāzījīs, īdēhīrā fāwu glāhī, pēe
Kreewu gēnerālā Fēldmānā gēschēes; mūfīkā
sēhēlējā Kreewu wālsīs dēschēmū, kūrū wīfī, nō
fāwās wēetās pāzēldāmēes, klāusījāhs.

Geschiedenes sinas.

Keisaru sanahschana Danzigä. Par scho augsto Baldineeku satilichanos Danzigä lasam awises jo plaschatas sinas, kuras ishumä fanentas ari saweem lasttajeem pasneegsim. 28. Septembri no pascha ribta bija leeli lauschu pulki lahjas un tad Bahzijas Keisars Wilhelms ar tronamantneeku, Meklenburgas leelherzogu un ar ziteem pawadoneem ap pulksten 6 ribta abrauja Danzigä, tad winam bija no bahnuscha lihds waldbibas pilei jabrauz zaur beesahm lauschu rindahm. Bagahja weena stundas pehz otras stundas un wehl nebija redsams damslugis „Derschawa“ ar kuru Kreewijas augstais Keisars us Danzigu brauja. Jaw preeksch pulksten 10 bija ar saweem karogeem nostahjuschas amatneeku fabeedribas un zitas beedribas, proti pa tahm celahm, pa kurahm bija Keisareem jabrauz. Bes tam wehl bija isdaritas zitas isrihkoschanas, pee kurahm ari peedereja launaga isrihkoschana Artusa pili. Pils sable un trepes bija leeliskam ispuschkotas un galdi apkrauti ar spihdoscheem sudraba trauleem. Darbi preeksch maltites fagatawoschanas bija sahkuschees, tad peepeschi no Keisara Wilhelma atnahja sina, lai wisu Keisarisku luknu un galda rihkas nowestu us Danzigas ostas pilssehtu Keisahrwaseri. Pulksten puszet 12 atstrehja pa telegrafu us Danzigu sina, ka damslugis 5 jubdes tahlu no jubmalas redsams. Pusstundu wehlaki Keisara Wilhelma pawadoni sabta pa dselstzetu no Danzigas us Keisahrwaseri braukt un puszet 1 Keisars Wilhelms patz turp dewahs.

Ostas pilssehta Keisahrwasere atradabs spihdoscha fwehtku gresnumä. Laudis leeleem pulkeem bija sapulzejuschees.

Ap pulksten puszet weeneem eeradabs pee kuga islahpschanas weetas Keisars Wilhelms un celahpa lihds ar saweem pawadoneem pilspagalma kugi „Hohenzollern“, kas preli brauja Kreewijas Keisaram. Aplahtejee Bahzu kugi fweizijnaja Keisara isbraukschenu ar pastahwigeem leelgabala schahweeneem. Ap pulksten 2 kugi satilichas un Kreewijas Keisars islahpa is sawa kuga un dewahs, wifseem aplahrtejeeem brunu kugeem schaujot, us „Hohenzollernu.“ Us schi kuga lihds tam bija pliwinajees Bahzu karogs, bet no ta brihscha, tad Kreewijas Keisars tani eelahpa, blakus Bahzu karogam tila uswillts ari Kreewu karogs. Abu Keisaru apfweizinschanahs bija toti firsniga un augstee Waldineeki palika us „Hohenzollernu“ 1 1/2 stundas. Us Keisara Wilhelma luhgshanu Keisars Aleksanders III. bija atfajjees no Sawa agrata nodoma, satiltees ar Bahzijas Keisaru til us kuga, un apfoljees, islahpt pee malas un apmekleht Danzigu. Ap puszet ischetreem atnahkufe sina, ka Keisari brauzot us maltiti Artusa pili. Ar sibena abstrumu sina isplatijabs pa wisu pilssehtu un katrs stidsahs Keisaru atnahkschenu redseht. Basnigas pulkstenu swanischana sinoja pilssehtai Keisaru eebraukschenu. Gebraukschanas rinda bija schahda: wifseem papeekschu jahja schandarmi ar Danzigas polizijas inspektoru. Scheem patal brauja ratos weeti-gais wirsprezidents (gubernators) un Danzigas polizijas presidents. Tad nahja pirma Keisarista goda karite, kura sehdeja abi Keisari. Keisars Wilhelms bija sawa Kreewu gwardu pulka mundeeri, wirs kura winsch bija uswilzis pelehku mehтели; winam pa labai tolai sehdeja Aleksanders III., Pruhshu ulahnu mundeeri ar melna Chrgta ordena lentu. Wina gibmis bija jautris un preezigs par laipno fanemschanu un

statijabs ar patilichanu wisaplahrt. Dros Keisaristkos goda ratos sehdeja Keisara Aleksandera brahti leelherzi Bladimir us Mekejs un wineem preli Bahzu tronamantneeks un Meklenburgas leelherzogs. Tad rati, kuros sehdeja Bismarcks un Giers.

Artusa pili sable bija us tribines nostahdits musikas koris, kas puhta apfweizinschanas tufchu. Abi Keisari eenabluschi pallantijabs sapulzeteem weeseem un ar wiseewehrojameem no wineem parunaja lahbus wahrdis. Tad wif noschdabs sawas weetas pee lepni ar sudraba trauleem, pulchem un fwezehm isgresnota spihdoscha galda. Ap pulksten 3/48 maltite beidsahs un abi Waldineeki lihds ar saweem pawadoneem brauja zaur spihdoschi apugunotas pilssehtas celahm lihds bahnusim. Sche Keisars Wilhelms firsnigi atwahijabs no sawa augta Weesa. No tureenahs Keisars dewahs us sawu damslugi „Derschawa“. Pa wisu scho laiku peekaste un un osta bija brihnischki apugunotas. Us peekastes dega pastahwigi skunstigas ugunis, weena puse farlanas, otra sakas; us juhras dambjeem dega 45 darwas muzas un no brunu kugeem atspihdeja elektriskas fwezes, kas tahlu pa juhru isplatija tihri deenas gaismu.

Damslugis „Derschawa“ palika wisu nakti pee Danzigas ostas un festdeenu 1/210 ribta dewahs juhra atpakal us Peterburgu, kur laimigi nonahja.

Latweeschu beedriba nahkschu festdeenu, 6. Septembri, Ad. Allunana kungs, grehti peemel-tajeem Sarklandaugaweescheem par labu isrihkos instrumental- un wokal-konzertu lihds ar teatra israhdischenu. Programma ir toti pilniga un pahrmaina pilna. Instrumental nodaku ispidihs pasihstamais Guterpes orkestiris sem musikas dirigenta A. Fiskera lga wadischanas. Orkestiris buhs pilna flaitli, ka tas nelad wehl naw notizis Rig. Latw. beedriba. Wokal-nodaku usnehmees beedribas dscedataju dirigents A. Abgala lgs ar abeem saweem koreem. Pastarpam Allunana lgs dscedabs kupleju un pehdigi beedribas akteeri israhdihs „Us mahkflas kaistlibas“. Musikas gabalus schini patihkamä dscesmu luga wadihs kapelmestars L. Wölferta lgs. Ta tad redsams, ka isrihlotaji wisada sina gabajuschi, un droschi zerams, ka publika wifseem spehkeem pahalsihs scho labdarigo mehrti. Biljetes jaw eepreeksch buhs dabujamas pee beedribas fweizera. Bai pahrmalfajumus labali waretu kontroleeret, beedribas preekschneeziba eerihkojuse fewischku listi, kur eerahstami pahrmalfataju wahrdi un sumas leelums. Israhdischanas deena pee kafes sehdehs fewischks lahrtibas komishjas lozellis, kas isdarihs scho eerahstichanu un peesihmeschenu.

Is Suntascheem. „Mahjas Weesa“ No. 29, ir isnemts rakis is „Bals“, kura stary ziteem sinojumeem ari schahdi atrodabs: „No labdarischanas, dscedaschanas, semlopibas un zitahm tahdahm beedribahm pee mums ir par agru runah, un ja ari tahs jeltos, tad tomehr tahs newaretu pastahweht. — Mums labal patihl krogu dsihwe, neta zita fabeedriga dsihwe. — Kamehr par to netiks gahdats, lai krogu dsihwe eetu masuma, tamehr pee mums tumsiha waldis par gaismu. — Apstiprinatu beedribu nedf Suntaschos, nedf ari Suntaschu draudse lihds schim nebij. Bet Latwijä daudf draudses, daudf pagastu gan nebubs, kur sekmigal, kur pamatigal dscedaschana tiktu lopta, ka Suntaschu draudse, ka Suntaschu pagasta. Wairal gadus pastahw apalsch draudses skolotaja wadischanas wihru koris, pee kura jaunekti no wiseem draudses un

pagasteem dalibu nem. Tilai pee uswedumeem winsch (koris) leela flaitli daschadu schi apgabala apstahktu deht (bet nelad krogu deht) publikas preekscha nestahjabs, ihpachi wafaras laika. Bajadrigas reises, isdewigds brihschos ir no wihru kora atskanejuschas gan tautas dscesmas, gan B. Kleina, Bernera, Goblara, Mozarta, Mend. Bartoldy un zitu komposhijas. Baj tas wareja gan notikt bei pastahwigas dscedaschanas nodibinaschanas? Te katris musikas pratejs sinahs zitadi ispreest, neta augschä minetais sinotajs. Tapat katra pagasta skolä pastahw jauktis koris, kas tapat gan basnija fwehtku deena, ka konzertos, tautas fwehtkos un zitur sapulzejuschos eepreezina un eelihgmo. Zeenijama sinotaja weikli un teizami fastahdito raktlu lasot, nemas newar domah, nemas tizeht, ka winsch krogu dsihwe buhtu ta nogrimis, ta noslihjis, ka nebuhtu dsirdejis, ka Suntaschu wihra kora karogs pliwinajabs pagahjuscha wafara leelos tautas fwehtkos Rigä, lihds ar daudf ziteem! — Baj tad juhs, mihtais sinotajs, pagahjuscha wafara neredsejat, ka no Suntaschu basnigas peezi Suntaschu draudses kori ar daudf puschkoteem karogeem no leelu leela lauschu pulka pawaditi us lahdu diwi werstes tahlu behrnu fwehtku weetu Kastanes upes lihji pulzinajabs? Baj te ne-atkaneja gan tautas, gan zitas daudsbalsigas dscesmas, kas tika pa datai no katra kora par sewi, gan no ischetri jaukteem koreem kopä dscedatas?! Sewischki sekmigi strahda Mikteru un Suntaschu jaukti kori, masal Kastanes, bet newis jauneku krogä mihslehtibas deht, bet tadeht, ka skolotajs toti masas kones (140—190 rbl.) deht nespehja pastahwigi skolä dsihwot. Lagad ari te pagastis atinidis skolotaja loni pa-augstinah, us 240 rbl., kas zaur zaurim rehlinot wehl daudf masala ir, ka zitu schihs draudses skolotaju lone. Ta te Suntaschu draudse teel gan ir sekmigi dscedaschana lopta un weizinata. — No labdarischanaahm un dscedaschanaahm runajot, man ta rahdabs, zeen. raktin, ka juhs til tur faproteet labdarischanas un dscedaschenu, kur apstiprinati beedribas statuti pastahw. Is reises wis tas ta naw. Te Suntaschu draudse (fewischki Mikteri) palihdsiba no beedribas puses ir pasneegta jauneklam, kas augstaku skolu apmekleja, ka ari apbeguschahm familijahm. Te jums gribu it ihpachi pasinot par Suntaschu draudses loni teizami eeriktetu biblioteku. Winas zentrums ir draudses skolä un katra pagasta skolä winas sari, lai katram draudses lozellam buhtu eespehjams weeglaki grahmatas aboneereht. Biblioteka atrodabs lihds 700 grahmatas, gaudrihs 300 sehjumos, bei tam wehl lihds 100 rubti kapitala. Pee schabs plaschas eeriktis laipni leelu palihdsibu pasneedsa fewischki zeen. draudses mahzitajs, G. Poppenowe lgs., daudf grahmatas schinkodams, ka ari draudses preekschneeks A. Lindwarta leelkungs, biblioteku sawa apfargaschana nembams, ka ari isfoseschanas un weesigus wafarus bibliotekai par labu isrihkodams un selmedams. Baj naw tas teizamakais lihdslehtis, lai krogu dsihwe masinatos? Wehl ka it fewischki flawejamu lihdselli preeksch mineta mehrtä sawneegschanas eestatu schihs draudses teizamu skolu eerikti. Katra skolä atrodabs behrneem sawas mahzibas istabas (klases), sawas gutamas un peeleekamas istabas, daschäs ari ehdamas. — Wisas skoläs ir sen jaw ewests ischetru gadu kursus. Leelakds pagastds diwklasihgas skolas. — Ne ari pagastu skoläs te behrnus ne-usnem bei eepreekscheja eklamena. Draudses skolotajs, behrnus jauta, skolu wezakee spreesch. Zit fingsi wis

teel nemts, fapratihš kattris no ta, ka no wifas draudšes (peezi pagasteem) pirmoš gaddš tilai pa trihs, pehdigšs lihds bewini (šhogad lihds 20 behrni notaišija eksameni us pagasta skolu. Wišif ziti behrni, kas tai gada skola ir usnemami, nahza fagatawofšanas skolās, kuras parabw no 1. Septembra lihds 1. Oktobrim. Kuršch behrns šhini laikā newar tilt fagatawots, nahš strahpes skola til ilgi, kameht wifsch teel no skolotaja par pilnigu atšihšis. Preeksch strahpes skolas teel ihpats skolotajš turets un lonets. Peezi gaddš ne-efmu no wifas draudšes neweena draudšes lozelta dširdejis, kas par scho cerikti schehlotos jeb subdsetos konwentos. Wišif šchihš draudšes lozelleem loti grubto nastu it labprahptigi panes, lai til gaisma wairotos, lai til frogu preeki masinatos. — Reif weena konwenti weens no pagastu subneem lila preekschā, skolas laiku us trihs gadi pa-ihšinaht, ka tas ešot aplahrtejas draudšes. Scho preekschlikumu wišif fapulzelee til ar ihgnumu atraidija. Pats pagastis to dširdešams tuhlin preekschā lizeju pe-špeeda labprahptigi no amata atteiktees un eezehla wina weeta to labako, to teizamako skolu weizinatu. — Suntalneekem fewiškhi par godu ir japeemin, ka wini fawas diwas pagasta skolas buhweja apakšch weena jumta, lai buhtu eespehjamš diwi eksamineereeteeem skolotajeem selmigaki pee behrneem strahdaht zaur behrnu eedališkhanu weena klafē pirmas un otras seemas behrnus un otra klafē aikal treschas un zeturtas seemas. Wišif labprahptigi un preezigi panes wifus grubtumus, kas zetahš daudseem zaur behrnu tablu wadiškhanu skola, lai til gaisma wairotos. Schoš grubtumus wareja it weegli nowehst, diwas fewiškhas skolas buhwejt, bet zaur lo tab skolas darbu newaretu ta weizinaht. Zil draudšes, zeen. rakšitajš, Zuhš atradišeeet labatas skolu ceriktes? Ta tad ari špreedumi no aprinku un wifskolas waldbahm par Suntaschu skolahm peeder pee teem labakeem Widsemē, ka to kattris war lašht skolu pahsklatos, kuri teel no šchulrahtha lunga fastahditi un karai draudšes skolas walbei peesuhriti. Bes aprinka skolu walbes ir ihšā laikā ari šchulrahtha lgs diwi reišes šchihš draudšes skolas rewiderejis; — ta tad špreedumi gan buhs patešigi. Mihlais Suntainee! aisejat fawā draudšes skola un tur Zuhš atradišeeet skolas inventari semkopibas grahmatas wairak eksemplaros, dahstu un bišchu kopschanas grahmatas; tur Zuhš atradišeeet elektrizitetes mašchinu, galwanisma aparatu, optikas glahses, kreetnu herbariumu, dashadus nobildejumus, mehneela riklus, magnetes gabalu, termometri un barometri, dashadas ripas un reeres, dashadas wahrdnijas un landfahrtes. Stahdu walšs nobildejumi ween maksfa 14 rbl. 80 tap., astrolobiums 40 rbl. un dšee-dashanas un nošchu mahzibas tabeles 30 rbl. Waj tee wišif naw gabdati, waj tee wišif neteel leetoti, lai gaisma wairotos un isplatitos?! Un waj to wifus ne-avgahdaja Suntainee, Suntaschu draudse? Waj ar preeku newar kattris Latweetis us tahdeem lihdstautescheem flatitees? Waj ta rikhojahš frogu brahlischi? Un wehl wairak. Draudšes skolas ruhmes ir šhini brihdi nepeeteofchas. Kad preeksch diwi gadi par to nahza konwenti runa, un draudšes mahzitajš lila preekschā draudšes skolu paleelinaht, tad wišif konwents weenprahptigi nospreeda tagadeju skolas istabu noplehšit un pee tagadeja skolotaja muhra dšihwollā, kas ir lihds 18 ašis garšch un 5 ašis plats ar 6 istabahm un zitahm fainneezibas ceriktehm, peelikt preeksch behrneem un otra skola 16 ašis garu un 7 ašis platu muhra

mahju ar šchahdu cerikti: Apakšchas ruhmes (eeksch souterrain) behrneem lehki, peeleekamos lambarus, pagrabu un apdeenetajeem dšihwollus; widus ruhmes: trihs klafes, weena skolotaja dšihwollā, ehdamu un wingroščhanas sahlā, ka ari no-ejamas weetas; augšchas ruhmes: gulamas istabas ar ihpafschahm masgafchahs istabahm. Ta ka dascheem pagasteem bij pagastu skolas japaleelina un japahr labo, kas ziteem pahri par 600 rubli maksaja, tad atlika draudšes skolas buhwi us nahlamu (1882.) gadu. Schowasar wišif pagasti apnehmahš aknirus falaušt, nahlamā seemā wifus wajadšigu buhweš materialu peewest un nahlamā wafarā jauno skolas namu uzelt. Wifus darba isrihskochanu un iswešchanu ustizeja draudšes preekschneekam, Kastranas A. Lindwarte leeklungam, kura laikā te fewiškhi skolas ir usplaukušas. Mehs Suntaineeke šipri zeram, ka wifsch, ta fakot, šchejeenas skolas buhwehm un eeriktehm nahlamā wafarā kroni usliks, nospreesto stalto draudšes skolas nama uzelšchanu wadidams. Un ja wifsch nespehtu ari darbu jaw nahlamā wafara galā iswest, tad tas wis nenotiks frogā eeschanas dehl.

Kurā laukā nesahles ne-atrodahš, lai ari nefin zil tihru sehflu issehtu? Ta ari kur gaisma, tur ari tumšiba. Un kurā Widsemes jeb Giropas avgabalā ne-atgaditos laudis, kas frogos ne-ee-eeetu un pehz grubteem un fuhreem deenas darbeem kahdu reiš frogā ar kahdu glahiti ne-atšpirdsinatu? Ta ari te Suntaineekos gan netruhs nesahlu un frogu mihlotaju. Bet lai šchee (frogi) arweenu tufschaki palistu, tad ir no preekschneeku pufes fewiškhi šchahdi foli šperti: Kastranā un Mikteri ir wairak weefigi wafari isrihskoti, lai apmekletaji mahzitos pašht glihtu un tikumigu weefigu fa-eeschanos un papeezaschanos. Suntaineekos pašchōš preeksch tahdeem leeleem wispahrigem isrihskojumeem ruhmes ne-atrodahš. Bet daudš Suntaschu, zil sinu ari Mikteru un Kastranas fainneeli to eewehrodami ir isrihskojuschi familijas swehtkus, pee kureem kattris nahburgs bes kaut kahdeem tehri-neem war peedalitees. Schee neteel tahdās reišes no isrihskotaja ar pameeloschannu usnemti, zaur lo tahdās fapulzes te par faufahm weefibahm fauz. — Bes tam jaw agrakt ir konwenti nospreests, ka neweens mahziba ne-igahjis jaunelis nedš jauneklē, ka ari neweens behrns nedrihšit frogā eet. Scho špreedumu zeen. dr. mahzitajš kahdās 10 swehtdeenās bahnizā par deewgaldneeku laiku sludinaja, kattram draudšes lozellam pee sirds lidoams, fawejus no frogem fargahht un tos, kas špreedumu ne-eeewehro, draudšes preekschneekam pasinot, kurfch tad nepaklausigos subdšehs un liks pehz skuma apstrahpeht. Ka šchahdi pasinujumi teel eewehroti un ismekleti, redseja pagahjušchā seemā, kad weens draudšes skolas behrns bija frogā bijis un nekahrptigi usweedes. Wifsch tika us kahdās fewinas pasinujuma ismeklešchanā nemts un pehdigi us to stingrako apstrahpeta. Ari aprinka skolas walde it fewiškhi no Suntaschu draudšes luhgta, lai augstakā weeta isgahdatu preeksch frogā gahjejeem stingralus preekschrahstus. Redseet, mihlais rakšneek, zil swehtigi Zuhš ari frogus apmekledami warak strahdaht, ja til gribat. — Zums til newajaga preeksch draudšes preekschneeku špreedumeem un luhgumeem aušis aishahšit un kahdus foliškhus pataupihht, kaut kuzam no draudšes preekschneekem par frogā bijušcheem behreem pasinodami. — Wehl Zuhš, zeen. Suntainee, luhgtu waj nu pirdami jeb no bibliotekas aboneeredami eegahdatees „Palejas

Zahni“ un ta dariht, ka wifsch ir frogā darijis. Redseet, zil swehtidamas rotas us Zums pehzal nepazelfees. Wehl ka fewiškhi loti slawejamu beedribu te peeminešchu nupat Kastranā dibinato krahščhanas un aisdoschanas lahdi. Wina naw wis dibinata preeksch Kastraneescheem ween, bet preeksch wifas Suntaschu draudšes, preeksch wifa šchi avgabala, lai turiba wairotos un ta ari gaisma isplehstos. Teescham beedribas iswehleta preekschneeziba fewis labā ween ar lahdi nenodarbofees un nenopuhlefees. Waj newar kattris zilwezes draugs us wifcheem scheem un daudš ziteem šchahš draudšes puhlineem ar preeku flatitees? Waj nebuhš Suntaschu draudse jaw dascham par preeksch-šihmi, par pamudinataju us dšihščhanos pehz gaismas, tiklibas un turibas?!

Kauza. 11. Augustā wafarā pulksten 9 es guleht eedams pamaniju us deenwidus wafar pufi pee debes ne wifai leelu blahšmu, kura tilai kahdās 20 ašis platu gabalinu apnehma, pahra reišes to apflatijis atsinu to par nederigu man turp dšehstu ftreeht; jo gaischums nebij til špofchs, tadeht bij zerams, ka tuwumā tas naw. Dwi nedelu laiks pagahja un nebij nekur muhsu apfahrtnē no 25 wersteem uguns-grehks bijis, un masu uguns špofschuminu jaw newar tahlak par 20 werstehm redseht. — Behdigi paliku us tam, ka tas ir bijis gaischums no „Rigas leela uguns-grehka.“

Te nu gan ir ko brihnetees, kas ta ir par uguns bijusi, ko til tahlu war redseht, jo mans dšihwollis atrodahš no Rigas 135 werstes pa zetu, ja nu zeta lihsums atrehkina 20 werstes, tad tomehr paleel 115 werstes; teescham ne dširdeš redseščhanas tahlums. J. Treier.

Zehšis. 30. Augustā, ka wahrdā deenā muhsu, semestlehpī dušofcha schehliga Kinga un Keisara Aleksandera II. un tagadeja Keisara Majestetes Aleksandera III., tika Zehšis jauki apugunotas. Ar pukehm islikti lozt šweišchu gaischumā jauki isflatijahš.

Peekdeen. 28. Augustā pehz pusdeenas no-dega kahdu wersti atahstumā no Zehšim atrahdamahš Lauzina rijas. Semturam, ka dšird, deesgan leela fahde notifuse, jo bijis fers pee rijas peewests un peedarbā atradees wairak riju kuhlums netihrits. Tapat ari rija bijusi ar labibu peebahsta jeb, ka semturi mehds faziht, peefehria. Mineta ehla ir lihds pamatam no-degusi, weenigi fakritušcho krahšni, ka peeminu, breesmu weeta atstahdama. Ari labiba, kura turpat tuwumā atrodahš, ir no uguns daudš zeetusi.

No kam uguns iszeblufchš, naw flaidri sinams, runa, ka ta no krahšus isprukusi.

Lauzineeks.

Kapu swehtki Rubenes. 23. Augustā tika Rubenes kapos kapu-swehtki šwineti. U mineteem swehtkeem bija deesgan lihdsalibneeku eeradufchees. Swehtkus atlahja Rubenes draudšes mahzitajš v. Sengbusch lgs, kuri 1½ stundas willahš. Gribu peemineht, ka šcheit ir laba kahrriba un pelna kapu sinatneeki jeb usraugi un jo wehl wairak kapu uskopeji un dailas kapu uskopejas usteišchannu ispuškoschanas sinā. Gandrihš ar weenu wahrdū fakot, Rubenes kapi ir wišif labi aplopti. Weenigi japeemin, ka pa labo rolu no ee-eeschanas wahrteem jeb behrlambara, ir weena dala kapsehtas pahwehrtufees, jo ir ar alkschneem un ziteem krehmeem apaugusi.

Lauzineeks.

Kurfemē ir Latweeschi beidsamajā laikā jo wairak un nopeetnaki dšinufchees, šcha laikā wadjahšibās ar faweenoteem spehkeem mahzitees pa-

sibt un isschirt, un ir tahdā wihse fawu augstaku noluhku panahlschanas deht ari drofshakus folus us preefschu spehrufchi, la to pagahjuschā „Mahj. Weefa“ numurā aprahdiju. Schimbrihscham atrobahs Zalgawā aprinkī: Zalgawā wisp. isglibtibas beedriba, Brambergē un Bahrbelē labdarischanas beedribas, Salmuischā un Krona Behrsmuischā tagad fagatawojahs us laulfaimneeziabas beedribu zelschanu; Zukuma aprinkī: Annasmuischā pastahw labdarischanas beedriba un Zukumā patlaban zet wisp. isglibtibas beedribu; Kuldigas aprinkī: Skrundā rikhojahs us dseedafchanas beedribas dibinaschanu, statuti jaw eefneegti augstai waldibai: Aisputes aprinkī: Leepajas Latweefschu labdarischanas beedriba jaw kreetni eedfihwojufschs, tagad Pappazeefschi un Vormfahsteefchi tē beedrojahs kopā us dseedafchanas beedribas zelschanu; til ween Sahlschpils aprinkī wehl neta nedfied par drofshahm, apstiprinatahm Latweefschu beedribahm. Labdarischanas beedribas ir Kursēmē wairaf neta zitas, tapeh; wispirms derehs par schihm lahdu wahrdimu plaschali tē runaht. Tagad, fur Latweefschu fabeedribas til beefchi wehl truhfht tahdu mahzitu spehku, las zaur sinatnigeem lihdsfekteem winu garu un prahtu speh; taisni isglibhtot, labdarischanas beedribas toti der, Latweefschu beedrofchanas weizinaht un ustureht. Zaur Latweefschu labdarischanas beedribahm tāpat, lai gan wairaf aplinkus peenemamees wifadā derigā isglibtibā; — fche, fur tilpat wihreefschu, la feeweefschu lahrta peedalabs — stiprinajamees tillibā, jaukprahtibā un labā ceraschigā dshiwē. Slawenais dseefmineeks Schillers ari faka: „Kur zeetahm balsim peeteel smalkas, fur stipribai lepniba tuwojahs, tur zetabs kreetns jaukums (faskana),“ tablat: „Ja gribi simaht, las tew peenahlahs, tad peeprafi tilai kreetnahm feewahm u. t. t.“ Tablat schibs beedribas nosauzabs par „Latweefschu labdarischanas beedribahm“, newis tapeh; la lai winas zaur to fewi un fawu labdarischanu eeflawetu pee zitahm tautibahm, bet la winas ar to til apshime fawu darba-lanku starp un pee faweem tauteescheem, un la winas fawu leelako wehribu grosa us Latweefschu spehku wairafschanu zaur materialigu uspalihdseschanu un us Latweefschu nabadsigu behrnu ifaudsinaschanu un isskolofchanu. Lubdsam tapeh; lai schibs labdarischanas beedribas strahdatu peh; faweem pamata-lifumeem: „Wihlojeet fawus tuwakos, la paschi fewi!“ un „darat labu, kamehr ir laiks — bet wiswairaf pee teem fawejeem!“ Ari jawehlahs, lai Latweefschu beedribu labdarischanu stipri pabalstiu atklahta walstslabdarischanā jeb waldischana un basniza jeb kristiga draudse, un la nekahrtotas un faskalditas privat-labdarischanas, las tilai weenkahrschigu palihdsibu pasneeds, bet launumeem pee pascha awota wis ne-eet, ar lauschu fabeedribas truhlumeem nelahda zihnina ne-usnem, pahreetu pahri us jaundibinatahm labdarischanas beedribahm. Kaut schibs jaunahs beedribas us fawa pascha darba-lanka ari ikreif eewehrotu fawu spehku un spehka pateifiga isleetaschanu, fawus darbus peh; eefpehschanas-palahpeeneem lahrtodamas, usfahldamas un pahbeigdamas, lai neparahdabs apnikschanas. Latweefschu labdarischanas beedribahm la tahdahm ari naw nelad japeemirft fawi ihpaschee usdewuni, lai winas spehku fawas fcha laika leelafahs wajadsibas fawā aplotā ispidiht. Wehlejeamees, lai schihm jaunahm Latweefschu beedribahm Kursēmē laimetos par faweem wadoneem dabuht ari kreetnus Latweefschu wihrus, kuras kristiga mihlehtiba mudina us labdarischanu, un

luri tikumigi stipri un ar gaischu prahtu un weiklu isdarischanu speh; schibs beedribas pareisi wadiht, la winas speh; bagatigi nemt, famanigi, lahrtigi dot, peenahzigi pamahzigt, ffolot, laipnigi pamudinaht, luhgt, drofshirdigi eepreezinaht, pazilaht, uszigtigi strahdaht, pastahweht. — Weidsot Latweefschu labdarischanas beedribas ari toti labi daritu, ja winas, driht weena un otra, neween fawu gadu-pahrflatu, bet ari zitus fawus eewehrojumas un pahrbau-dijumas zaur laikrafscheem zeltu preefschā. Zaur to schibs beedribas, weena no otras, smeltos derigus padomus un mahzibas, un wifas winas zaur to wairaf peenemtos un eestiprinatos — neween few paschahm par labu, bet ari wifai Latweefschu tautai par godu. B. K.

Ro Saikawas. 26. Julija pee mums notika itin behdigis atgadijums. Dischlera B. 11 gadus wezais dehts, kurfch dshiwaja pee W. faimneela par ganu, minetas deenas wakarā bija nogahjis peh; firgeem us ganibahm. Zahdams, winsch pinektu ap wehderu apjosis un pee tam weenu wirwes galu peefehjis, kamehr otrs gals atradees firgam ap kasku. Sirgs, fatruhldamees, fahka fstreet, pee lam sehns nokritis. Gan war domaht, lahdu breefmigu galu sehns buhs atradis, kad no sirga tika lihdsrauts pa koleem un almineem! Nabaga wezaki gauschi apraud fawu til nelaimigi aishgahjuschu dehtu. (B.)

Leepaja, 30. Augustā, ap pulstien 1/26 peh; pusdeenas noschahwabs, la „Lib. Btga“ wehsti, akzises cerehdnis, Kursēmē muischneeks, barons Kahrli v. Schtempels. Uj rakstama galda paschfleplawa bij atstahjis ihmiti ar schahdu faturu: „Luhdsu, neweena ne-eeftaitiht par wainigu pee manas nahwes, luhdsu man peedot, zitadi newaru, fewifschki luhdsu B. . . nu (pee kura pehdeja laika strahdaja), man peedot.“ Paschfleplawibas eemeflis bijuschu parahdi.

Ruzawneekem bij zetortdeen, 13. Augustā sch. g., jauka preeku deena. Tai deenā winas jaunais, no wifceem lahrots un mihlots mahzitaja Niemschneidera lgs, no Bahtas us Ruzawa atbrauldams, fawā jaunā weeta eestahjabs. Kaut ari tai deenā bij wehtrains laiks — pahrihscheem ari leetus, tomehr laudis, fwehtku drehbēs gehrbuschees, tai zetā, las no Skodas pilsehtinas un Linkimeem us Ruzawas muischu un basnizu wed, bareem pulzejahs. Uj Ruzawas robeschas bij zelti prahwi goda-wahrti, fur Ruzawas pagasta-waldes lozekli un basnizas pehrminderi ar leclu lauschu pulku fagaibija un un apfweiza fawu jauno mahzitaju. Gaiditais weefis ar wifu fawu familiju un dascheem faweem Bahtas draudses lozekteem, las to mihki pawadija, atbrauja pulstien 5 wakarā us R. robeschu, fur winas ar nezeretu godu fagaibija. Aisgrahbtā firdi un ar spehzigem wahrdeem R. lgs isteiza fawas firds juschanas un fawu pateizibu.

No schibs weetas peebedrojahs braujeju rindai wehl astoni rati, pilni braujeju, un astoni jaunekli firgōs. Wehl 9 werstes bij to braukt lihds R. mahzitaja muischā. Bet tablu jaw nebrauja — til weenu wersti — lihds pirmahm Ruzawas mahjahm. Tur eeraudfija wehl jo krahschuatus goda-wahrtus, preefschā ari lauschu baru, la tirgū. (Preefsch scho wahrte ispuschlofschanas lautini pukēs bij no skunst-dahrsneela ij tahsuma fagahdajuschū).

Diwi faimneezes apgodaja R. mahzitaju un wina zeemahiti ar Ruzawneeku raibi austeem, smalkeem dweeleem; jo pee mums ir tahds eera-dums, la uslar dweeli us plejeem tam, lo grih pagodinaht. Mahzitaja rati kluwa ar puku

pihnehm apwihiti un ispuschloti. Dikli eelustinata firdi pateikdamees, zeen. R. lgs eelahpa fawōs ratōs; wina wadoni to usflubinaja us pasteigfchanos, jo tee gan sinaja, las atbraujejus wehl gaidija. Wehl pee defimits goda-wahrtu bij preefschā. Ruzawas leelā muischa jaw bij apugunota, kad muhsu goda laudis patrehflā tur zauri brauja. Budzet 8 wakarā eebrauja gaiditee weefi zaur beidsameem goda-wahrteem Ruzaw. basnizlunga muischā, las la kashu-nams bija isgresnots eefschā un ahra — ar puku wihjumeem un ktroneem, ar fwezehm un raibahm lampahm. 38 dseedataji un dseedatajas no Latw. draudses apfweiza tschetebalsigi fawu jauno mahzitaju ar dseefmu, las fewifschki peh; tam bij rihmeta. Dauds simtu zilweku, gan Latweefchi, gan Bahzeefchi, pildija istabas un muischplazi. Peh; nodseedatas dseefmas zeen. mahzitajs ihfus, bet pee firds eedamus pateizibas wahrduš ahra us fapulzi runaja. Tad dseedataju-koris otru dseefmu skandinaja. Peh; schibs dseefmas fapulze weenā balsi trihs rei „urā“! fawam mahzitajam par laimes-wehlefschanu issauza.

Tai wakarā il weens no mahzitaja muischas schelibrabs ar ihsti pazilatu firdi par wifu to, lo tai deenā un wakarā bij redsejis un dshirdejis.

Lai Deews dod zeen. Niemschneidera mahzitajam ilgu muhschu, la winsch tilpat fwehtigi war ilgi strahdaht pee fawas tagadejahs leelabs draudses, la winsch 20 gaddōs strahdajis pee fawas lihdsfchinigabs masabs draudses, las winu ar fuhrahm afarahm ir aishwadijuschū. Ruzawas draudse augstee un semee, wezee un jaunee weenis prahtis peh; Niemschneidera mahzitaja ir ilgojuschees, un Kursēmē augsta basniz-teefta Ruzawneekem to ari atwehleja. Lai Deews dod fawu fwehtibu! (L. A.)

Mehwele. „New. Beob.“ sino, la pagahjuschās fwehtdeenas preefschpusdeena daschi tureenes schihdi darijuschū polizeimeisteram sinamu, la us krewu firgns daschās weetas peelpinoti us-azinajumi Igaunu walodā, lai fewifschki Igauni usbruhlot schihdeem, tabat la tas jaw notizis zitas pilsehtās. Kad lahds polizijas cerehdnis nogahja turp, winsch teefcham usgahja weenu tahdu isfludinajumu. Poliziju sinams nu pawairoja un nodomato usbruhfchanu zaur to aiskaweja.

Ro Somijas top „Cesti Postimees am“ rakstis, la schajas deenas tur Turuā noturetas astonas wispahrigas semloju fapulzes un tikufe irihkota semlopibas un mahjloju istahde, kuru lahdi 20,000 zilweku apmellejuschū. Schi istahde hijufe daudis leelaka, neta ta, las 1876. gadā Helsingforsā notureta, jo winā hijuschū istah itī 301 firgi, 514 leelopi, 64 zublas, 36 aitas, 26 mahju putni, 359 semlopibas rikhi un 375 roldarbu isstrahdajumi. Nahkamo semlopibas un mahjloju istahdi nodomats Wiborgā isrihlot. — Somijas fcha gada plauju zeribas efot wehl behdigas. Leetus pehdeja laika wafaraju drufku jaw atspirdsinajis, bet maies truhkums efot flaidri paredsams. Rudsi weetahm til plahni auguschū, la preefsch isfehshanas gandrihs ne fehklas nedabujot. Magasinas fawedot toti mas labibas. Tammerforsā jaunu rubsu muza malfajot 36 lihds 37 mahrkas lahduš 10 rubt. — Somija tagad nofeekot tautas weetneeku zelschanas, pee lam walodu deht rodotees leelas kildes un agiteereschanas. Somi zenschotees, ezejt Somus, un Sweedri atkal Sweedrus par tautas weetneekem. Bet pirmeeje pahrspehjt pehdejos, tadeht la tur Somu flaitis ir par Sweedru tantu leelaks un wini turabs wisi zeeschi pee fawas tautibas. —

Breelſch lahdahm deenahm Ekneſe nomiris ba-gats ſkribweris Holms, kuzſch ſawu naudu ſchahda wiſſe norakſtijis: preelſch truhkumu zee-tejeem 100,000 mahrtu, ſkolotaju penſijas la-ſei 50,000 mahrtu, Somu ſemkopju beedribai 1000 mahrtu, Somu rakſneeziabas beedribai 2000 mahrtu, tautas iſglichtibas beedribai 2000 mahrtu un ſawai draudſei 400 mahrtu.

Peterburga. „Wald. Wehſtn.“ iſfludinats ſchleetu miniſtra weeteekla Gierſa zirkulars, lo tas laidis Kreewijas ſubneem ahrſemes par Keiſaru fatiſſchanos Danzigā. Tuwā radnee-ziaba un peedſimta draudſiba, las ſaiſta abus waldeneekus, pilnigi iſflaidro eemeflus, ladeht fatiſſchanahs notikufe, la ari winas rakſturu. Sirſnigā, pateſigā ſagaidiſchana, lo iſrahbija muhju Keiſaram, pilnigi ſakrita kopā ar tahm juhtahm, lahdas tura muhſu Waldneekſ. Schi fatiſſchanahs no jauna peerahda, zil ſupra un paſtahwiga ir draudſiba ſcho abju walſtju ſtarpā, winahm paſchahm par labumu un ſwehtibu, wiſpabrigā meera.

— Tad wehl „Wald. Wehſneſi“ laſams: Uſ eelſchleetu miniſtra preelſchā ſtabdiſchanu par nekahrtigu fatiſſmi ſtarp weetigeem eedſi-ſchwojtajeem un ſchibdeem daſchās gubernās, Kei-ſara Majeſtete zaur ukasu no 22. Auguſta ir pawehlejis, wiſās gubernās, kur ſchibdi iſtaifa leclu datu eedſiſchwojtaju ſaſtahdiht weetigas komi-tejas, preelſch ſchibdu jautajeena apſpreſchanas, iſ daſchadu zunſtu un ſabeedribu aiſſtahweem, ſem gubernatoru preelſchneeziabas. Schim komi-tejahm jaſrahj materials un tas ja-eeſubta eelſchleeta miniſtram, ar paſchu komiteju domu iſteikſchahu par to, lahdā wiſſe ſchibdu darbo-ſchahanahs iſrahdbahs ſchahdiga zitu eedſiſchwojtaju ſaimneeziabas buhſchana, un lahdi lihdselki buhtu pret to leetajami. Preelſch tabdas eejubtiſcha-nas dots 2 mehneſchu laiks. Scho ukasu eelſch-leetu miniſtris weeſubtiſjis ar zirkularu guberna-toreem Kijewā, Wilnā, Charkowā, Odeſā, Miſkſā, Mogilewā un Witebſkā.

Iſ Podolijas gubernās rakſta „Sarai“ pah-ſchahdu mahntizibu. Semneeklam R., ſeenā gu-lot, iſchubſkſa eeloda gihmi. Almoſdamees, wiſch pamanija ſcho kuſtoni, bet noſpreeda, neweenam neka neſajih, tižedams, la iſchubſkſas kodums tad neſawampſot, kad neweens no tam neko nedabunot ſinahrt. Bet ahtri ween nelai-migajam ſapampa gihmis, kalls un kruhtis, ſahpes bija leeliſkās un ſpehti gabja maſumā. Lai gan weetigais preeſteris nopublejāhs iſdabuh-ſlimibas zehloni, tomehr mahntizigais wihrs paſtahwigi zetta klusu, un tilai tad, kad otrā deenā pehz koduma kluwa ſwaidits ar elju, ſli-mais kuhdſa, loi winu noweſtu pee lahdas „gubras ſeewas“, las warbuh tam dotu ſahles pret iſchubſkſas kodumu. Nu gan ſinaja ſlimi-bas zehloni, bet bija jaw par wehlu. Ahreſta palihdsiba neko wairs neſpehja; breeſmigi mozi-damees, wihrs nomira treſchajā deenā.

Iſ Waku rakſta Kreewu awiſei „Nowoſti“ par Kaſilnikowa naſtas degſchahu ſchahdas ſinas: Naſtas ſtruhkſa eetek naſtas eſarā, las 6 wer-ſtes gaerſch un 2 werſtes plats. Eſara dſilums naw pahri par 2 pehdahm, tā la karſtā laikā ne reti pawiſam iſſuſ. Skats, kuru eſarā ta-gad degdams rahda, ir leeliſki breeſmigs. Wiſs eſarā pahrlahts melneem duhmeem, iſ kuru wi-dus iſſelahs miſſu uguns ſtabs. Duhmi un leefmas iſdod tahdu karſtumu, la eſaram ne tuwal kā uſ werſti war tuwotees. Uguni dſehſt — newar ne zaur lahdem lihdselkeem. Winai pretotees, war raſtees jaunās breeſmas. Proti uguns war ee-eet ſemē un ſprahdſeenu padariht

un kad awota zelſch neſinams, tad poſts, las zaur to waretu zeltees, war buht pahral bree-ſmigs. Ja degſchana zaur lahdū atgadijumu nebeidsahs, tad — ja ſlatamees uſ eſara lee-lumu — war ſadegt lihds 4½ mil. kubil-pehdas jeb wairaf neka 5 mil. pudu naſtas. Ta buhtu leela ſchahde ſcho awotu ihpaſchneekam.

Ahrſemes ſinas.

Franzija. Kā protams, tad ari Franzuſchu awiſchneekem dauds lo runahrt par Keiſaru fa-tiſſchanos Danzigas pilſſehta. Weena awiſe iſſata ſchahdas, otra tahdas domas, bet wiſas tanis domās weenojahs, la Keiſaru fatiſſcha-nahs Danzigā eſot jauns peerahdijums par to draudſibu, las paſtahw ſtarp Kreewijas un Bahzijas waldneekem un tam lihds ari ſtarp ſcho walſtim. Sina par Keiſaru fatiſſchanos Danzigā nahja Franzuſchu awiſchm pahreidsami.

Auſtrija. Rahda Wiſnas awiſe rakſta par Keiſaru fatiſſchanos Danzigā tā: Kreewijas Waldneekla nodoms, apmelleht un apſweizinaht Bahzijas Keiſaru, ir eewehroſchahu pee wiſeem politikas wiſreem ſagehluſe. Zaur to no jauna peerahdijees, la weza draudſiba ſtarp Kreewijas un Bahzijas Keiſaree paſtahw un tapehz Gi-ro-pas meers ſtiprakſi apdroſchinats, jo lamehr draudſiba ſtarp Kreewiju un Bahziju paſtah-wehs, lamehr wiſpabrigs Giropas meers newar tilt iſtrauzets.

Afganiſtana. Kā laſtajeem atminams, tad Gjuhs lahas karo pret Afganiſtanas waldneeku (emiru) Abduramanu, tagad Gjuhs lahs iſſlu-dinajis, la wiſch wairs nekarojot pret Afgani-ſtanas emiru, bet wediſchot tā noſaukto ſwehto kuru pret Angliju. Politikas wiſri ſpreelſch, la Gjuhs lahs laikam neſpehdams tahtal kuru weſt, tapehz ſala, la wiſch pret emiru negri-bot karot, bet uſnemſchot kuru pret Angteem, no kura, kā pareidsams, nekas dauds ne-iſuahls. Ta nu gan ir pateſiba, la Gjuhs lahs iſſlu-dinajis, lai wiſi Afgani nemot pee ſwehta kara dalibu, kuru wiſch pret Angliju wediſchot.

Bulgarija. Rahdai Bahzijas awiſei teel iſ Bulgarijas rakſtits, la Bulgaru tauta ſchim brih-ſcham par maſ garigi attihſtita, tā la wina waretu nahht pee pilnigahs paſchwaldibas un warbuh ſchahd zilwela auguma laiks pa-ees, lihds Bulgari til tahtu buhs tiluſchi. Bulga-rijas ſiſſis Alekanders, ſcho buhſchahu eeweh-rodams, ari pahrgroſſijis waldſchanas likumus un tahda pahrgroſſiſchana ſchim brihſcham eſot toti teizama. Turklaht ari japeemin, la ſiſſis Alekanders teekot no ſaweem pawalſtnee-keem miſkots un rets lahdſ godſahrigs politikas wihrs eſot wina pretineekſ.

Pagrimuſchi kugi. Julija mehneſi bojā aiſ-gahjuſchi ſchahdi kugi, un proti buru (ſehgetu) kugi: 20 Anglu, 1 Amerikaneelſchu, 3 Fran-zuſchu, 4 Norwegeelſchu, 8 Bahzu, 1 Italee-ſchu, 1 Dahnu, 1. Hollandeelſchu, 1 Greeku, 1 Spaneelſchu, 3 Sweedru; pawiſam kopā: 44 buru kugi. Schini ſkailti eelſtairits 1 ku-gis, kuzſch noſubis.

No damſkugeem waram peemineht ſchahdus ſkailtus: 4 Anglu, 1 Ahneelſchu, 1 Spanee-ſchu; pawiſam kopā 6 damſkugi.

Latweeſchu tantas kugoschana.

Zaur zaurim rehlinot, pehdejōs diwōs gaddōs Latweeſchu kugu ſkailtis nepee-anga til ahtri, kā preelſch tam bija notizis. Waina bija ne-aug-ligee gadi Kreewijā, zaur kureeem labibas iſwe-ſchana ſtipri maſinajahs. Latweeſchu kugi, lai gan toſ noſauz un war noſaukt par tahtbrau-

zejeem, taſſchu reti war braukt pa lahtahm pa-ſtaules juhrahm, kur wajaga dauds wairaf ſeh-getu, tauwu un zitu leetu nemt lihds, lai ne-peeſtruhſti, kad nelailā ſchahs leetas pulkam teel ſamaitats. Ari paſchus kugus der apſchuhht jeb apbrunot ar wara jeb zinka plahtim, tadeht la ſiltās juhrās mehds buht tahrepi, las kola kugi ſa-ehd ihſā laikā. Schahda apſchuhſchana iſmaſka par kugi Anglijas oſtās ari muhſjeem til 2—3 tuhſtoſchus rubtu un iſtur diwu lihds peezu gadu brauſſchahu. Ari der jaw pee kuga buhweſchanas iſleetaht ne dſelſs, bet druſzin dahrgalas zinka naglas; jo dſelſnaglas un bul-tas miſlumā driht ſaruhſt un pehz gadeem kugi ſahl laiſt uhdeni wiſur eelſchā kur til nagla bija eelſita. Zaur to nu war redſeht, la ir gan derigs, ja kugu buhweſtaji wairaf naudas war iſleetaht pee kugu buhweſchanas. Muſſu Latweeſchu kugu ihpaſchneeki lihds ſchim tilai bija eelſahjeji juhrās amata; teem bija ar maſ naudas dauds ja-iſdara; tadeht tee buhweja ku-gus jo lehtaki jo labaki. Kad muſſu Baltijas juhrā gadahs leela andele, tad Latweeſchi ar ar ſaweem lehtajeem kugeem pelna tilpat, jeb tā ſakot wehl wairaf, neka ahrſemneeki, kam kugu buhweſchana iſmaſajusi dahrgu naudu. Bet kā augſchā peeminets, leeta iſnahja pehdejōs di-wōs gaddōs pawiſam zitada. Ne-augligee gadi Kreewijā aptureja wiſu andeli Baltijas juhrā un brihniſchki bagata uſauguſi labiba Seemel-Amerikā pagehreja tur miſſuma kugus, las wa-retu labibu, gaku, lopus, kolwilnu weſt uſ Gi-ro-pu. Tur nu Latweeſchu kugi newareja nemt dalibas (daſchi warbuh ari buhtu eelſpehjuſchi, bet to leetu neſinaja ihſtā laikā un ari ne-uſ-droſchinajahs braukt til tahtu). Schini laikā nu Igauni eetaiſija ſawu jauno kugneeziabas beedribu „Linda“; tadeht tee tuhliſt gribeja gu-draht buht par Linaschneekem; tee nopirka dahrgu Norwegu buru kugi, las neka 40,000 pudus prezes un iſmaſfaja 37,000 rublus; tas it branji dereja preelſch brauſſchaham uſ Ameriku. Pa-teeſi tam ari iſdewahs, par aiſjelokſchahu iſ No-weles uſ Filadelfiju un atpaſaf 3½ mehneſchu laikā eenemt 14,000 rubtus, no kureem 7000 atlika ſkaidra pelna. Bet tas tā negahja iſgi. Tas pats kugis pehzaf wairs nebraunja uſ Ame-riku, kad tur leelas ſtaktes naudas bija ſudu-ſchahs, bet ſahla ſchepat brauſſaht pa Giropas juhrahm. Ee nu dahrgajam kugim iſnahja til-pat knapa pelna, kā lehtajeem Latweeſchu kugeem; ſkaidrs atlikums bij itin maſ.

Schogad, kā ſkaidri ſinams, Kreewijā labiba ir uſauguſi brihnum bagatigi. No tam muſſu Latweeſchu kugotaji war nemt preelſch ſawa amata to apleezibu, la pelna Baltijas juhrā buhs atkal itin laba, jo labiba truhſti Wakar-Giropā daſchās weetas, kur twailoni to daſchadu eemeflu deht newar aiſweſt, tā la ſehgel-kugi preelſch tam buhs it wajadſigi. Waram droſchi uſflubinahrt Latweeſchus nahloſchā ſemā buh-weht jaunus kugus, zil ween eelſpeh, jeb pah-buhweht jaunus kugus par leeleem kugeem, kā tas jaw dauds weetas tižis darits. Ja gadahs laba andele Baltijas juhrā, tad muſſu kugu ihpaſchneeki jaw ſin, la dauds naudas war no-pelniht weenā paſchā waſarā.

Uſ to til gribeju uſrahdiht zaur ſchahm rin-dinahm. Wiſi tee, las doma kugoschanas leeta nemt dalibu, war kertees droſchi ſlaht; laiks ir iſdewigs un darba lauks til leekſ, la ari ſimts jaunu kugu it maſ lo iſtaifa.

Mehs waram preezatees, la Latweeſchu an-deles kugu ſkailtis nemaſ naw neezigis, bet ir loti wehrā leekams. Latweeſcheem tagad preder wai-

raf nefa 100 tahbrauzeju fugu, kopā 11,000 lastu leelumā, tā la isnaht līhds 110 lastem zaur zaurēm. Bet tam wehl Rativeescheem peeder 180 juhrmalas fugu, kopā 8800 lastu leelumā. Nigas Bahzeescheem peeder dauds mafak fugu; tahbrauzeju teem ir tilai 33 sehgel-fugi, 5800 lastu leeli, un juhrmalas fugu tilai 16, kopā 630 lastu leeli. Gandrihs wisi Rativeescheem peederige fugi ir lehti buhweti, ta la tas nahlahs dariht jaunai juhrbrauzeju tautai, kam gadu no gada wairaf ja-eepeelnahs naudas un mahzibas schini juhras ormanu leeta. Behzal lai brauz tahlafi; tagad muhsu juhras darba wehl deefgan muhsfeem. G. Baldemars.
Rastlawa 20. Augustā 1881. gada.

Kohdas druzinas par tautu un tautas dseesmahn.

(Beigums.)

Bet zil loti biju wihlees! Zo tilhids la zeema zehrusti gribeju fluhpstiht, te atskan no apataja kalninu:

Zauns puistis muti dewa
Pelesami almenam;
Scheet meitinu apgulufchu
Ar pelesu wilainit. (Taut. ds.)

Biju gan pahrfatijees. Zehrustite bija kalnina un es lihds ar trihs nowadu puifcheem tilu deht gresnahs dseedaschanas turp wilinats.

Maf pulzinas meitas dseed
Patalaja kalnina;
Trihs nowada puifchi gahja,
Behz to masu pudurin. (Taut. ds.)

Behz wehtras atspihd faules gais; behz leelas nepatishchanas un apfmeekla, gadahs atkal preeki un laime:

Sihlu raktu wahzelite
No kalnina noritei!
Sihli rakti, smalti deegi,
Daita pate raktitaj. (Taut. ds.)

Ai, zil biju preezigs! Ai, zil daita flukite! Ai, zil kauniga un godprahtiga! Kopsch behz tahdas jaw ilgojos! — Bet flukis luhdsahs:

Adu, raktu ganidamo,
Krauju tautu wesumin;
Kursch kautini redsejati,
Resakati mahminat. (Taut. ds.)

„Nu, nu!“ es fajiju — „kad til mahmina pate nefafa:

Abi, rakti, man meitin,
Nu es tewim waku dewu,
Kad naw ruhme pubrinā,
Leez par lahrti slehtina. (Taut. ds.)

Ai ne, tautecti, ta naw wis! Tu gan ta doma, bet mahte spreesch zitadi:

Mahte mani masinaja,
Zeema puifchi dshinai;
Mahte fanza zuhlganin,
Zeema puifchi lihgawin. (Taut. ds.)

Ah! mans flukis paleel droshaks — top runigaks! Es topu pilnaks zeribas un fahlu meiteni schā ta usrunaht. Bet tas ne-ect wis til weegli. Dabuju freetnu atzirteenu:

Es ar puifi nerunaju
Pee ofola slahweoama;
Dsolame platas lapas,
Puifcheem blehscha walodin. (Taut. ds.)

Waj ta naw indewe! Ko lai eefahlu, la lai peetopu?! Sahlu luhgt, soliju luhgt mahmulinu, preezinaju zeribas pilna nahlotne —

„Deefgan, deefgan!“ wina eefauzahs:

Deews un gan, Deews un gan,
Laba wihra sehtina!
Tur gailittis istejeja
Medainami lahlinahm. (Taut. ds.)

Ru tapu lihgmis, nu biju pahrawejis! Dewu mutes, aplampu, fluhpstiju wehl reis un wehl reis. Tad pufei ar waru, pufei ar labu,

nomauzu meitenei gredfenu, nu schi, it la manu noluhku flaidri faprasdama, dseed:

Tautu dehlis man nomauza.
Trihs-sihlaimu gredsentin.
Rem ar Deewu tautu dehlis,
Gan tu zitu man atdos;
Gan tu zitu man atdos!
Dewinahm sihlitehm. (Taut. ds.)

Behz scha laimes brihscha drufku wehlatu, kad ar sawu lihgawinu fatikos un peepildiju winas wehleschanos, schinkodams dewin-sihlu gredsentin, schi man dahwinaja flaitu, dait-rakstisu nehfdogu, tihra engelu balsi fajidama:

Es sawami mihtalami
Norakstiju nehfdodin,
Wisaplahrti mihtus wahrdus,
Widu lifu saw' firniu. (Taut. ds.)

Paldees, paldees, daita tautu meita! — Bet wehl preekscha darbs tas wisfugrustikais, wehl jadabu atwehleschana no mahminas. Waj naw posts roka? Truhla wahedu, la eefahlt — la luhgt. Islikos labi jautris, eefahlu scho to aplinkam un beidsot nostahjos preti sawas lihgawas mahmulinai, pateefigos jolos dseedadams:

Mahte, mahte, zindus, zindus,
Man rozinas nosalufch;
Mana zindu aditaja
Sehd tawaja istaba. (Taut. ds.)

Zindus dabuju. Bet ar to wehl nefas panahks! Gandrihs wairaf tilu aplaunots, it la es pee swescheem laudin ubagotu. Par laimi, la mana lihgawa, it la scho manu lesu faprasdama, eepina tai leeta jokus, kas man palihdseja zil nezil tilt us preekschu:

Tauteeschami raibi zimdi,
Ka dshenifcha norakst;
Tee no mana pubra nemti,
Dott manas mahmulites. (Taut. ds.)

Nu tatschu wareju drufku attapt, eefahlt runaht no leetas paschas. Stahstiju, la esmu nodomajis mestees us sawu roku u. t. pr. —

Beidsot issajiju wisu flaidri un pahri reises nosfluhpstijis roku, fahlu luhgt, — luhdsu, lihds beidsot wina schkelmigi pasmechahs un atfauza sawu losojumu. Schi nosarkusi la ristla blahsmanu atnah til bailigi nokannejufehs, it la pee leelalahs nosfedibas gaiditu nahwes spreedumu. Mani usluhkojusi, schi nahl drufku la pee atjehgas un fahlt mahminai stahstiht:

Es atradu leepeena
Brihnum smuku ofolin:
Sihda fatnes, selta sari,
Sudrabina lapinahm. (Taut. ds.)

Mahmina, it la meitas walodu nebuhtu ne dshrejsi, usflata mani til nizinoschi, it la es preeksch winas tilpat wehtris buhtu, la raibais runzis us krahfnes:

Pawafaru, pawafaru,
Kalpinsch nehma lihgawin;
Pawafaru fulas tel,
Newajaga alutin. (Taut. ds.)

Tas bija it la uguns pee fehra! Es istee-
pos wisa garuma. Nzis un gihmis man swila,
it la uguns leefmas. Es jutos goda aiskahrts,
jo zereju tatschu zits kas buht, ne kalpinsch.
Wisa mana seja pahrawehtahs. Mihlestiba —
wifs, wifs kas til eefsch man bija, istrehja
par pakausi lauka. Ne ardeewas ne-atdewis,
gribeju paschu paschulail istreet par durwin.
Bet tani pascha brihdi, mani lihgawa usflattija,
tik schehli — schehli. Azumitli samantijos, la
biju pahrsteidsees; proveju smihneht, bet tas
negribeja wis wehl isdotees. Wehlejos pats
riltigi few pirksta celodis! ta biju pahrsteidsees.
Zoziga mahmina, to laikam wisu is manas is-
tureschanahs meerigi nosflattijufehs un manas
behdas un nemeeru noprasdama, eefahla walodu
turpinahnt un galdu klahnt, it la nefas nebuhtu
notizis. Nu biju tik aplaunots un til wehligs,

la mani wareja waj ap pirkstu tihst. Pats ne-
mas nemaniju, la walodai, kurai pirmai mah-
mina arweenu la aifirta preekscha, la wan pat
wahrdi aptruhla, tagad pate taitija zelu un it
gudra wihse, wisu tilai issajija behz manas
wehleschanahs. Tamdehl ne stunds nebija pa-
gahjis, kad biju atkal tilpat jautris, la eefah-
lot un weens, dirvi, trihs — faderinate. Bei-
dsot wina mani pawadija, wehl nama parah-
didama uguni. Es atwadidamees winai fluhp-
stiju roku, us ko wina mani mihli nopaijoja,
un fajidama: „staiga wefels, mihlais snotin!“
aifwehra durwis. Lihgawai bija brihw mani
pawadiht lihds sehtas wahrtcem. — „Nu tu efi
mana!“ „un tu mans!“ mehs aplampamees,
fluhpstijamees, aif preeka raudajam — tihri la
masi behrni. Nistejeja mihlestiba lahds pus-
stunds, bija jabaidahs, la mahmina nefah muhs
nahlt brihdeht, mehs schlihramees. Tani pa-
scha brihdi, kad mehs atwadijamees, es eerau-
dshju, la patlaban pee austrumeem parahdijahs
gaischums, kas zehlahs no patlaban lezofcha
mehnescha. Mana lihgawa aif preekeem, la ih-
stena warone, pahrt sehtu aifseedama wehl dseedaja:

Zumfchis bija, gaischis tapa,
Waj ussehja mehnesins —
Waj tee mani bahstelin
Wahju piti dedsinaj. (Taut. ds.)

Behz tschetrachm nedekahm bija lahfas. Sweht-
deenu dshram pee lihgawas mahminas un pirm-
deenu atkal pee manim. Swehtdeen isejot, kad
no mahminas schlihrabs, mana zehrustite gan
raudaja:

Schehl man weena, schehl man otra,
No mahminas atstahjot;
Schehl man sawa puku dahrsa,
Schehl masaja bahstelin. (Taut. ds.)

Bet ko tas wis wareja lihdscht. Es schkel-
mis wairs neraudshjos ne afaras, ne schehlahas.
Es preeka-preeka pilus tilai usfauzu:

Nahz lejaja kalnu meita,
Leja sehta dshiwofchan;
Leja tela wihu-upite
Medutinu laifildam. (Taut. ds.)

Ai, zil behz lahfabm nu bija jauti! Ai, zil
mihli mehs dshiwojam! Ne Gekte, ne Schillers
to war apdseedahnt, ne pate „Lihga“ preekscha
litt! Es sawu lihgawu us rokahm aukledams
issauzos: „Kopsch behz tewis jaw kahroju!
Kopsch tewis mihleju! Bet ta la es tewi tilai
nu ihsti fahlu mihleht, to wairs neweens mirstams
wairaf nespehju!“ — Bet lihgawa, ne — bet
mana jaunā feewina man nepalika paradā, la
lahstigala, ne, la engels wina dseedaja:

Mihli mani tu tautecti,
Es jaw tewi gan mihlej;
Es jaw tewi mihledamis
Afstahj teh' un mahmulit. (Taut. ds.)

Buhtu wehl ko par tautu dseesmahn rakst-
jis, bes aif mihlestibas preecem wairs nespehju.
— Lai paleel us zitu reisu.

Sl. Gribweneeks.

Sirneklis la laika paregis.

Tas jo wairaf wehra leekamais dshwneeks,
kas mums laiku un gaisu us preekschu noteiz,
ir sirneklis. Tee sirnekti, kas itreis laktos stary
diwahm feenahm sawu trihsstuhriko tihllu ausch,
ir loti taitni „laika paregi“. Tilai wajag winu
dshwi it usmanigi apluhlot un pareisi faprasht.
Tadehl preeksch tautineem, kam naw dauds wa-
las, ir schis „laika paregis“ par grubtu fa-
protams. Dauds jo derigati schini leeta ir tee
sirnekti, ko fauz par krusa-sirnekteem, un tam-
dehl il weenam semkopim tahds sirneklis buhtu
preeksch sawa loga jakopj un ja-aiffarga; tur
winfch to alafsch war apluhlot. Schis sirneklis

ausch fawim tihllu, fawus pawedeenus rinki ap weenu widus punktli wilkdams, no luras ziti taifni pawedeeni la stari ifeet ul wifahm pufehm. Trihs no scheem staru pawedeeneem ir jo stipri, un weens no teem, dubults buhdams, wed ul loga stuhri jeb zitu lahdu laktu. Schini laktä firneklis fehsch pee flitta laila. Zaulä lailä firneklis dodabs tihlla widu ul muschu un knifchu kerschanu. Winsch war illatru reis loti labi ul preekschu fajust, lahds lails nahls. Ja rihlä buhs flitts, wehjains un leetains lails, tad firneklis jaw fchodeen eet fawä laktä eefschä. Ja turpreti rihlä buhs jauks lails, tad winsch jaw fchodeen fahl fawu tihllu apraudsibt un pahrlabot; firneklis tad pa fawu tihllu aplahrt staiga un zaurumus un plihfamus aishlaha. Bet tad naw wis gaidams pastahwigs labs lails. — Ja firneklis fawu wezu tihllu fa-ahda un jaunnu ausch, tad buhs ilgu lailu labs gais. — Tatschu labais lails nepastahwehs ilgati, lä 5 deenas, ja tihlla azis ir plaschas, bet ja tabs labi schauras, tad labais lails pastahwehs kahdas 8 deenas. — Eil tad, tad labi ilgi ir grossigs nepastahwigs lails, firneklis daschu reis no isfal-lama dshis ifnahf no laktä un falahpa jeb ausch fawu tihllu preeksch ihja faules briescha; bet ir tad tas nosihme, la lails paliks labaks, jo til tad muschas skrej. — Ras krusa-firneklis jo smalti nehmis wehträ, tas war no tam, lä firneklis fawä tihllä fehsch un kahjas issteepj, un lä winsch fawä laktä fehsch, wehl jo smaltäki nomaniht gaisa pahrgrossichanos. Ja par prowi firneklis fawä laktä fehsch ar kahjahm pret feenmali, tad aufsis flajpisch gais buhs ilgaku lailu; ja winsch otradi fehsch un kahjas leel ul tihlla pawedeeneem, tad flitts lails ilgi nepastahwehs. Ja firneklis lectus lailä drufku pakahpi no laktä abra un usleel diwas kahjas ul diweem staru pawedeeneem, tas ul tihlla widu wed, tad war zereht ul labaku lailu, — wis-masakais, la lails pahrgrossifees. (L. A.)

Breesmigs teefnesis.

Celisch katra zilwela dshiwu breesmigs teefnesis, lura balsei buhs wairaf klauhsibt, neta wifas pasaules patifchanai. Schis teefnesis ir firdsapfina. Wina ir balsei firdi, zaur kuru sinam waj esam labi jeb flitti darijusch. Mase

behns, las lo flitti ir padarijis, bihsstahs no fawem wezakeem, jo winam eefschliga balsei fawu: „Tu esi flitti darijis un zaur to strahpi pelnijas.“ — Schi balsei jaw ir wina fodibas eefahlums, jo ta winam nelanj meera un nelaisch ar behnischligu droschibu wezakeem azis flatitees. Preeksch launa darba darifchanas firdsapfina faka: „Nedari tä!“ bet drihs to uswar gluschi pret buhdama balsei, las to darbu par loti jauku irahda. Bet tihlshf tu launu darbu esi darijis, tad firds apfina tewi teefa. Tu juhti preeku, tad winas esi klauhsijis, bet bailes, tad tai esi preti darijis. Launa firdsapfina zilwela firdi ilgi krent, la ta ne-atrod nekur meera, un dauds, las pat dahrgako mantu, dshiwibu netaupä, lai no launas firdsapfinas faitehm waretu atfwabinatees. Tä tad waram fajiht, la launa firdsapfina ir breesmigs teefnesis semes wirsä.

Bet lai klauhsam firds balsei, un daram, lo ta mums faka! Jo wairaf mehš winai klauhsim, jo runigati ta paliks; bet jo masat tai klauhsam, jo klufat ta runa un zaur to mehš firdsapfina apfreescham jeb eemidshnam.

Ra launa firdsapfina zilwela firdi ilgi moza, un winai ir par breesmigi fodibu, redsam no scha stahstina:

„Bagats Holandes juweleers zetoja andeles darifchanas, un dauds naudas un dahrgu alminu winam bij klauhs. Bilnigi usstizams fulainis, lo pats bija isaudlejis, tam bij par zela beedri. Tä abeem kopä zetojot, fulainam usnahza naudas kahriba un tas apnehmabs fawu lungu nokaut. To winsch ari padarija, lihki uhdeni eemeta un pats ul lahdu masu Anglijas pilsehtinu aishchdsä. Te andeli eefahjis winsch ar zeenitu kauschu meitu apprezehabs un ari pats pilsehtinä tika zeenits. Pehdigi winsch par birgermeisteru palika. Kahdreis bij zilwels jateefa, las fawu lungu bij notahwis.

Nahtskungi bij kopä un birgermeisteram bij spreedums jadod. Winsch ilgi klufu zoeta, la mehš wina gihmis pahrwehrijahs un winsch no krehfla uslehza, fleplawam lihdsas nostahjabs un fajija: „Deems ir taifnis fogis! Es esmu leelaks laundaris, neta schis.“ Sawu grehla

darbu jaw 30 gadus esmu flehpiis, jo es fawu labdaritaju, fawu lungu, hsdzewigi esmu notahwis. Mana stunda nu ir nahlusi. Ehes isbailes manu firdsapfina moza. Greibu fawu fodibu. Spreeschat par mani nahwes spreedumu.“

Beetu ismellejot wina apfuhdschianos par pateesu atrada un fleplawas fodibu nospreeda.

Deewafalposchana Rig. basnij.

13. fw. pehj trihsim. fw.

Septaba basnija	Sprechtis plst.	10 mahj. Golt.
		12 mahj. Binct.
Petera basnija	Sprechtis plst.	10 Mag. Lütens.
		6 m. Boeschau.
Domes basnija	" "	10 m. Jentisch.
Jadnu-basnija:	" "	9 latw. f. Müller.
	" "	2 latw. m. Walter.
Gertrudes-baj:	" "	10 mahj. m. Silde.
Jesuf-basnija:	" "	10 l. m. Saten.
	" "	2 w. m. Bergmann.
Martinu-basnija:	" "	10 l. m. Kälshbrandt.
Trihsween-basnija:	" "	10 mahj. m. Fromm.

Mandas-papihru jena.

Rigä, 1. Septembri 1881.

Papihri	praktja	maltsaja.
Busimperial gabala	7,60	7,58
5 proj. bankbilera 1. istab.	94%	94%
5 proj. instrup. 5. aijn.	93%	93%
5 " pnehmiju biletis 1. emif.	228%	228%
5 " " 2.	223%	222%
5 " kons. 1871. g. aijn.	—	131%
Peterb. 5 proj. pilst. oblig.	—	—
Kreewu sem kred. 5% kshlu-shm.	126%	125%
Charlowas semst. 6 proj. kshlu-shm.	97%	97%
Rehwales and. banlas atj.	—	—
Rigas lom. bank atj.	255	252
Leel. Kreew. dshlsz. atj.	259	258%
Rig. Din. dshlsz. atj.	150	148
Din. Wit. dshlsz. atj.	—	—
Warsch. Teresp. dshlsz. atj.	136%	—
Dreles-Wit. dshlsz. atj.	—	170%
Rib. Belog dshlsz. atj.	90%	89%

Tirgus sinas.

Lails beidsamäs deenas palizis leetainsch, to-mehr gais wehl deegan flits, naw neta weh-fats palizis.

Par 115 mahz. fm. rudseem maltsaja 125 kap. pudä.

Par aufahm, las leelakä daudsumä eewestas, maltsaja 85 1/2 lihds 86 kap. pudä.

Meeschi stahw klufu.

Lihds 2. Septembrim pee Rig. atnahf. 1881. tug., aishg. 1489 tug.

Atbildofchais reaktorš Ernst Plates.

XLIII. loterija, Peterburgas behnu patwers mehm par labu.

15. Augustä 1881 isfchetabs LXIII. loterijas winestru liste ir nodrutata Wids. gubernas awijses fcha gada 98. numura.

Behnis.

Mana daschadu preju un pehrowu-bode atrodabs tagas Leelakä-eelä presim Bernewij'a drehhu-bodei. Schellacht art sinoju, la balts logu glahies allal daschada lectumä dabujamas un ari peh mehra teel eegrestas. Ar aushzeembu W. Erebode.

Behnis.

Peterfona stuhru bode per „felta swa-zeem“ pahredob preeksch fastu eewahrischanas gaischu zatur fibrupu (lä isfahsetu zutura) par 13 kap. mahz, gaischu destinamu petroleju par 16 kap. mahz, lampju datus wifadä plawina, daschadas lampas, tauru swizes 6, 8, 10, 12 un 14 ul mahzjinu, itearin-swizes 5, 6 un 10 ul mahzjinu un palu-swizes 5 ul mahzj. Pastahwigi rangju preeksch beterejalom apgabot mra tarä lailä tifat frishu taufo rangju ne Wolfshmiter'a. Df KriLOWa tehjas-andeles nama Rajstawa pahredob labu tehu ar 5 un 10 kap. lehtaki par 1/2 mahz. lä lihds schim zenas bija. Wifajens galens un trautus is-ihre preeksch bodeem.

Diwas mahlas ar 300 swarrat-asu leetu grunti, fura atrodabs wihnufts, ir pahredodamas par 6500 rubl. ar 2000 rubl. eemalstas Peterb. Mhr-Rigä Grafwu-eelä Nr. 14.

S l u d i n a j u m i.

S wisangstakahs goda-algas

III. Kallijas lankšaim. isstahde Rigä. Juntsa mehresi 1880 dabuja no mums isstahditahs schujamas

maschines.

Wisleelaka iswehle. Pilniga apgalwoschana. Wislehtalahs zenas.

Rühr un Zimmerthal,

Rigä, leelä Schmiltschu-eelä Nr. 7. Lehgeris Limbaschds pee W. Dohihu l.

Lampu un metalu leetu magasine

no J. Hidde,

leelä Smiltschu-eelä Nr. 39, Witschlowa namä, preti asoziazijas mehbetu magasinei, tuwu pee Kalku-eelas,

wifadas petrolejas lampas,

lutuas. un fainneezibas-rihkus, pirmas fortes Amerikaapetroleju.

Pullstenu-kaisitain meistersa Joh. G. Kundl'a pullstenu-bodei, Alexander-bulwari Nr. 1 atrodabs weenunebr leela iswehle wifadi pullstenu ar wifseem peederumeem un pehdahwa tos pa mehrenahm jenahm.

Janna anistn-beize ar luru war tagas wifas anilin-pehrowes ihsti pehweht, ar pamahyschamu ir weenigt dabujama pee A. un W. Wetterich'a, pee Petera basnijas. 3

Logu-stiflu pahredoschana wifadäs leelumds ij „Karlshitte“ glahschu-fabrikas pee Wentzspils, pee C. G. Mahlera atraitne, Marstal-eelä Nr. 8.

Mahja ir pahredodama aish Alshandera wahrieem Nr. 16.

Nahwes fina.

Nadrem, drauceem un pasihsta-
meem ta behdn wehsto, ta mihstu
mihlots wihst un mans tehwe

Jahnis Kraulin

sawā 48. dšhwes gadā, pehž ilgao
zeschanas, 17. Augustā Decwa
meerā aishgahis.

Dšli abhehdinatee
patalpalizest.

Behsio.

Kad tas sčhejeenes Lindurgas mahjas rentneekš

Jakob Martinson

ir konkursē kreitis un wina mantiba us uhtrupi
pahrodota, tad teel zaur scho wisi wina parahdu
dewošt un nehmeji lihš 25. Oktobrim šh. g.
ušaizimati, pee sčhids pagasta teefas peeteittees;
wehlat neweens wairs netifs klaufts, bet ar
parahdu flehpejem likumigi daris.

Winašhū pagasta-teefā, 18. Augustā 1881.

Preeshchfehdeitā: **Kr. Thowson.**

Str.: **A. Sahrlin.** 2

Balihga-školotajs

wajadšas **Krapes** wafis školai. Dapeetei-
zahs turpat pee skolotaja **H. Poljanst.**
Korse: **Kroppenhof** pr. **Römershof.** 1

Skolas behrni

no laukeem atrod lehtu panšhu Kauf-eelā Nr. 4,
pa 5 trepēm augstī, pa labu roku. Ehdamas
leetas teel naušas weeta peenemtas.

Jaunas meitas.

las grīd emahžitees sčuhst dahmu drehbes,
paleitūs, laschelus u. t. pr., war peeteittees ma-
sas Zumprawas-eelas un Kauf-eelas stuhri Me-
binina namā, pa 3 trepi augstī.

Par šinu.

Beenijameem amata beedreem, kuri wehlahs
gruntigu mehru nemšhanu, sagreeschhanu un
darbu ištrobahschhanu mahžitees, war ihšā laitā
scho amatu emahžitees pee

A. Kröhberg,

Kramer-eelā Nr. 4, 2 trepes augstī, radt. tuwumā.

A. Danziger'a

**Rigas dāms-pehrtawa, drukatawa un
fihmiska masgatawa.**

Zaur jaunahm maschinahm un zaur eewehrojumu fabrikas paleelina-
schhanu eespehju tagad par jo lehtahm zenahm tā lihš sčhim, pehrweht,
welt, prescht un degadeereht; ari peedahwaju it jaunus musurus
preeshch drehbju, lakatu, serwjetu, gardinu u. t. pr. drukaschanas.

Peenemschanas weetas:

Celsh-Nigā Stahrnu-eelā Nr. 2, preti maseem šfabrneem (lubgtu sčho
adresi labi eewehrot, jo tur blakus atrodahs lihšiga cetaise).

Peterb. Ahr-Nigā Kalku-eelā Nr. 18, Martinson namā, netahlu no
Behrmana dahrsa.

Leelā Aleksander-eelā Nr. 13.

Fabrikā Peterb. Ahr-Nigā Meera-eelā Nr. 14a, pašha namā, netahlu
no leela pumpja.

Behsīs Peterfona namā pee feena tirgus.

Pastelleschanas no laukeem teek us to labako ispiditas.

Louis Lundmann un beedra

wihnu-pagrabs

Nigā

Kalku-eelā, blakus J. Redlich lga

Anglu magasinei,

peedahwā wifas sortes ahršemes un **Krewijas** wihnus, rumu, **Pon-
jaku, araku,** u. t. pr. pa lehtahm zenahm.

Atkalpahrdeweji dabu lehtaki. 1

No zensures atwehlets. **Rigā, 4. Septembri 1881.**

Drukats un dabujams pee bilšhu un grammatu-drukataja un burtu-lehjeja **Ernst Plates,** Rigā pee Behtera basnijas.

Tagad dšhwesu **Suworow-eelā Nr. 50,**
Friedfeldta namā.
Dim. notehrs **A. Engieser.**

Wahrdi

teel **cerakšiti** mutes autōs (nehšdogōs) un
zitā weščhā **Kungu-eelā Nr. 16,** pa 3 tr.

Zaur sčho daru sinamū, ta es tagad ešmu
aital weetu peepchmušt un štrahdaju tā arween
štrodereeno darbu un aital peenemū mei-
tenes mahjst. **Alwine Krauti,**
Rigapjos.

Štšhiles muiščhā

tirgus

taps noturets 21. Septembri šh. g. 2

Gada-tirgus

dšimā **Wises** muiščhā sčhibu **Wilelu** deht
fifs noturets otrdeem, 22. Septembri šh. g.
Muischas waldischano.

Batawaras palihdš. beedr.

ušaizina wifus tos tungus, turi jar ir folij-
schi, tā ari tahdus, las grībetu naušu leeneht
preeshch jaunhwešamo beedribas namū,
lihš 13. Septembrim šh. g. peeteittees pee
Preeshchneeziba. 2

Rig. Latw. amatu. palihdš. beedriba

no 1. Septembra ir

biblioteka atwehrtā.

Grammatu pahrmainschana šwehdeenas preeshch
puseenas un zetorideenas wifsi. 7 waf.; jenas
pa wejam. **Preeshchneeziba.**

Truhkuma (tuhskas) jostas,

šluntigi taititas pehž it laura augumā mehra
ar federi un gumiju peepasetas, las patrubti un
muguru fatur, tā ihšā laitā lehžaji un patrub-
schi sčhwatums aittahj, ir aital dabujams par
2 1/2 rbt. gabalā **Celsh-Nigā leelā Kalku-
eelā Nr. 5,** 1 tr. augstī. Zaur jitu litt nemt,
wajag wibus mehru peepahitit un šinabt, waj
patrubti wahriga un žit-igi truhkums ir.

Wefeli, puf- un sehrendel-enturi

(mūšinas) ir lehtī pahrodami Jelgawas Ahr-
Nigā masā Lehgeru-eelā Nr. 25 bodē.

! Musikas rihki !

fā: leelbafes, pusbafes, wijoles, sčelos, un wijoles no 1/1, 3/4,
1/2 un 1/4 leeluma, armonikas un konjertinas no pusotra lihš 50 r.
gabalā un aridšan tahdas ar sčehligu balst un monofardas ar weenu
šihgu, gelbigi preeshch garigu dšeešmu dšeedaschanas, wehja fokles, žiht-
res jeb zimboles, gitaras, klarnetes, fleites jeb stabules, posau-
nas, tubas, trompetes, fornet à piston aktes un pastaragi, tā
aridšan weht bogeni preeshch bafeshm, pusbafeshm un wijolehm, bo-
genu sari, ihšenas Italijas un tabs wislabalabs **Wahziemes** sei-
das preeshch bafeshm, pusbafeshm, wijolehm, gitarehm un žihtarehm,
šihda kwintes un wifas žitadas leetas preeshch mustas šofschanas un
darbeem teel pilnā **Krahjumā** turetas un par mehrenu zenu jeb malsu
pahrdotas tā?

weenteešigā wifu wezakā un gruntigā

J.

Englischu

Redlich

magasine.

Original Amerikas
„Bay State“ u. „Ciger“
širgu-grahbekli,
Original Wooda

šahles- un labibas-plahweji,
tas naw no **Wahzeem** pakattasiti.

Agenti

Riegler un **beedr.**

Deepasā,
Aleksander-eelā Nr. 6.

Rigā
pilsf. Kalku-eelā Nr. 6, fehtā.

Amatu-rihkus

if Anglijas, Franžijas un Pinnijas šlawenakahm fabrikahm, ihpafchi preeshch
galdneekem, žimermaneem, muhrneekem, muzineekem, štrodereem un šurp-
neekem peedahwa leelā ihwehšē par lehtahm zenahm

G. Schönfeld'a

tebrauda un šihku-preeshchu magasine leelā **Sinder-eelā Nr. 12.**

Bildes

teel lehti un labi eerahmetas **Meera-
eelā Nr. 4a,** pee leela pumpja, pa 1
trepi augšhā, pa labu roku.

A. Jakowlew.

Abgelektā leelā **Kalku-eelā Nr. 33** ir namš
lihš ar **dahrsu pahrodams.** Klahstas
šinas turpat pee šaimneela. 1

Teel ihšhreta **neleela mahja,** paštabwoščhā
ir 4 istabahm un lehta ar dahrsu, sčhuhni, širgu
stali un feena sčhuhni, ar leelu grunti, deriga
preeshch tola platšha, **Waf. Ahr-Nigā, Nomo-
rosijas-eelā Nr. 19.** Klahstas šinas turpat.

Gruntsgabals

1 pudraweetu leels, ar sčhogu un buhwmaterialu
ir pahrodams blakus lehgera plazim, Jelgawas
sčhoseja 3 1/2 weršes, **Dihlu-eelā Nr. 26.** Ja-
peeprafa turpat pretim pee **Berg lga.**

Jonatana beedriba.

Swehteen, 6. Septembri:

Walle

un
mahšliga uguošchana

12. nodalās dantschu šarpās.
Gefahkums pulstī. 6 waf., beigās 2 rihš.
Wafā beedr. lg. 25 kap., lš. 15 kap., nebeedr.
lg. 40 kap., kundšehm 25 kap.

Kahrtibas komišija. 1

Trešchdeen, 26. Augustā ir **Rigā** nosagts
dubhani behrs, 6 gadus wež šrags, us labo aji
allis, preeshchahjas apaltas, widejā augums,
ešuhgts jauni aplaitēs ratōs, wehrtiba 80 rbt.
Kas sčhahs šagtahs leetas usrahpa jeb peewe,
dabu

15 rbt. pateiz.-alg.

no Behrmentes pagasta-walhibas.

No polizijas atwehlets.